

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 2T/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5421010056
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Kňazúrová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2021:5421010056.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou JUDr. Renátou Kňazúrovou, v trestnej veci obžalovaného M. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. h) Tr. zák. a iné, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 15.07.2021 v Dolnom Kubíne takto

rozhodol:

Obžalovaný M. X., nar. XX.XX.XXXX v D. X., s trvalým pobytom N. XXX, T., je vinný, že

dňa 22. 04. 2018 okolo 00.10 h v obci Istebné, okres Dolný Kubín, po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov, na voľnom priestranstve, nachádzajúcom sa medzi obchodnou spoločnosťou Hoval, spol. s r. o., Istebné a budovou bývalého autoservisu "K. T." so sídlom Istebné 233, po trávnom poraste viedol viacúčelovú štvorkolku zn. Borille Bory čiernej farby EČ: PB 891 AD, z dôvodu nesprávneho spôsobu jazdy, neprispôsobeniu rýchlosti jazde po trávnej lúke v nočných hodinách a bez dostatočného osvetlenia stratil kontrolu nad vedením vozidla, nerozoznal včas násyp štrkovej cesty, ktorý križoval smer jeho jazdy, narazil prednou časťou na tento násyp, následne došlo k niekoľkonásobnému prevráteniu vozidla, v dôsledku čoho došlo k vymršteniu oboch osôb sediacich na štvorkolke, čím poškodená spolujazdkyňa P. U., nar. v roku XXXX, sediaca za vodičom - obžalovaným, utrpela pomliaždenie pravej strany tváre s odreninami, krvácanie pod mäkkú blanu mozgu a pod tvrdú blanu mozgu liečené konzervatívne, zlomeninu pravého kĺbneho výbežku záhlavovej časti, zlomeninu pravej jarmovej kosti, pravej očnice a pravej hornej čeluste - zlomeninu pravého zygomatico - maxilárneho komplexu, odlomenie výbežku VI. krčného stavca, kompresívne úrazové zmeny na štyroch hrudných stavcoch (Th7 - Th10), zlomeninu pravej kľúčnej kosti, pomliaždenie pravej strany hrudníka, pomliaždenie pravých pľúc, pomliaždenie pečene a pomliaždenie pravej nadobličky, s dobou liečenia minimálne 10 až 12 mesiacov, pričom dodatočným prepočtom znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie súdne lekárstvo, bola zistená prítomnosť alkoholu v krvi obvineného v čase skutku 1,15 až 1,27 g/kg (promile), čím ako vodič porušil ustanovenia §§ 4 ods. 2 písm. c), ods. 3, 137 ods. 2 písm. p) Zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, teda

- inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona,

- vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky činnosť, pri ktorej mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,

tým spáchal

- prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., v spojení s ust. § 138 písm. h) Tr. zák.

- prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák.

a za to sa
odsudzuje

Podľa §§ 157 ods. 2 , 36 písm. l), písm. n), 37 písm. h), 38 ods. 3, 41 ods. 1, Tr. zák na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa §§ 61 ods. 2, ods. 3 , 36 písm. l), písm. n), 37 písm. h), 38 ods. 3 Tr. zák. a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. f), ods. 4 Tr. zák. per analogiam, ukladá obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 4 (štyri) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd ukladá obžalovanému povinnosť uhradiť poškodenej P. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. 1205/12 Dolný Kubín škodu vo výške 19.939,- eur.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Dolnom Kubíne podala dňa 03.03.2021 pod sp. zn. Pv 106/18/5503 Okresnému súdu Dolný Kubín obžalobu na M. X. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. h) Tr. zák a pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v predmetnej obžalobe.

Obžalovaný bol na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.07.2021 poučený o všetkých svojich právach podľa § 34, § 121 a § 257 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%2523257'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ods. 1, ods. 4 Tr. por. s tým, že ku skutku môže urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 Tr. por. , ako aj účinkoch vyhlásenia podľa písm. b), písm. c) uvedeného ustanovenia Tr. por. v prípade prijatia takéhoto vyhlásenia súdom, obžalovaný po tomto poučení urobil ku skutku vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c) Tr. por., že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe.

Nakoľko obžalovaný uznal vinu zo spáchania skutku, súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. por., pričom na všetky položené otázky v zmysle tohto ustanovenia obžalovaný odpovedal „áno“. V zmysle § 257 ods. 6 Tr. por. súd následne vzhľadom k vyhláseniam obžalovaného a jeho odpovediam na položené otázky zisťoval stanovisko prítomných procesných strán.

Prokurátorka, poškodená P. U. a obhajca navrhli prijať vyhlásenie obžalovaného vzhľadom na splnené podmienky a taktiež navrhli vykonať dokazovanie len do výroku o treste. Po tomto zistení súd vyhlásenie obžalovaného uznesením podľa § 257 <aspi://module='ASPI'&link='301/2005%20Z.z.%2523257'&ucin-k-dni='30.12.9999'> ods. 7, ods. 8 Tr. por. prijal s tým, že dokazovanie na hlavnom pojednávaní sa vykoná iba vo vzťahu k výroku o treste, keď takýto procesný postup bol možný aj s poukazom na to, že v prípravnom konaní zabezpečené a vykonané dôkazy, a to výpoveď obvineného, svedkyne - poškodenej P. U., svedkov G. X., G. R., P. S., znalecký posudok znalca z odboru cestná doprava a odboru zdravotníctvo, odvetvia súdne lekárstvo, lekárske potvrdenia, ako aj všetky relevantné listinné dôkazy, o ktorých vierohodnosti neboli žiadne pochybnosti preukazovali, že sa žalovaný skutok skutočne stal, a že sa ho dopustil v celom rozsahu obžalovaný tým, že dňa 22.04.2018 ako vodič viacúčelovej štvorkolky v dôsledku ovplyvnenia alkoholom, nedostatočného venovania sa situácii v cestnej premávke a z dôvodu nesprávnej techniky jazdy narazil prednou časťou do násypu štrkovej cesty, následkom čoho došlo ku viacnásobnému prevráteniu vozidla, vymršteniu oboch osôb a poškodená P. U. následne utrpela mnohopočetné poranenia s dobou liečenia 10 až 12 mesiacov.

Žalovaný skutok súd po právnej stránke posúdil ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. h) Tr. zák. a pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. nakoľko obžalovaný pod vplyvom alkoholu (1,15 až 1,27 g/kg - promile) viedol viacúčelovú štvorkolku a inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví závažnejším spôsobom konania - tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona - § 4 ods. 2 písm. c), ods. 3, § 137 ods. 2 písm. p) Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke.

Podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa prečinu ublíženia na zdraví dopustí ten, kto inému z nedbanlivosti spôsobí ťažkú ujmu na zdraví a spácha taký čin závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 289 ods. 1 tr. zák. sa prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky dopustí ten, kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku.

Podľa § 138 písm. h) Tr. zák. sa za závažnejší spôsob konania rozumie páchanie trestného činu porušením dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona. Pri premávke na cestných komunikáciách je potrebné za porušenie dôležitej povinnosti považovať také porušenie povinnosti vodiča motorového vozidla, ktoré so zreteľom na silu, rýchlosť a hmotnosť motorových vozidiel, môže mať za následok vážnu dopravnú nehodu s následkami na ľudskom živote a zdraví a ktoré podľa všeobecných skúseností takéto následky máva.

Podľa § 123 ods. 3 písm. i) Tr. zák. sa ťažkou ujmu na zdraví rozumie porucha zdravia trvajúca dlhší čas.

Podľa § 123 ods. 4 Tr. zák. sa takouto poruchou rozumie tá, ktorá si objektívne vyžiadala liečenie alebo práceneschopnosť v trvaní najmenej 42 pracovných dní, počas ktorých závažne ovplyvňovala obvyklý spôsob života poškodeného.

Z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. c) Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o cestnej premávke) vyplýva, že vodič nesmie požiť počas vedenia vozidla alkohol alebo inú návykovú látku.

Z ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o cestnej premávke vyplýva, že vodič smie motorové vozidlo použiť len na cestách, to neplatí, ak sa motorové vozidlo v súlade s osobitnými predpismi použije v súvislosti s organizovaným športovým, spoločenským alebo iným verejným podujatím, na pôdohospodárske, lesné, údržbárske, stavebné alebo priemyselné práce, v súvislosti s výkonom poľovníckeho a rybárskeho práva alebo na ich kontrolu, na záchranárske práce, na práce vo verejnom záujme, na plnenie úloh spojených s ochranou životného prostredia, železničnej dopravy, verejného poriadku, bezpečnosťou štátu a obranou štátu, na prepravu do obytného alebo rekreačného zariadenia, v súvislosti s kontrolou, inšpekčnou alebo prieskumnou činnosťou alebo v priestore, ktorý nie je verejne prístupný, so súhlasom jeho vlastníka alebo inej oprávnenej osoby.

Podľa § 137 ods. 2 zákona o cestnej premávke je porušením pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom jazda pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky a porušenie povinností podľa §§ 3 ods. 3, 4 ods. 3, 9 ods. 2 alebo 25 ods. 1 písm. g).

Keďže obžalovaný svojim konaním naplnil znaky prečinu, súd sa zaoberal materiálnym korektívom, s poukazom na § 10 ods. 2 Tr. zák. Súd posúdil kritériá uvedené v § 10 ods. 2 Tr. zák. a to spôsob spáchania činu a okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný. Nakoľko obžalovaný spôsobil svojim nedbanlivostným konaním, pri ktorom porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona ako vodičovi motorového vozidla ťažkú ujmu na zdraví, nemožno hovoriť o tom, že by závažnosť prečinu bola vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný a mieru zavinenia obžalovaného nepatrná.

K osobe obžalovaného súd zistil, že tento bol v minulosti súdom trestaný a to pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. a to v roku 2012, kedy mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, výkon ktorého bol podmienene odložený na dobu 2 roky, zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 20 mesiacov. Súd podmienene upustil od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti s určením skúšobnej doby na dva roky, pričom dňom 7.7.2016 sa osvedčil a t.č.

sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Obžalovaný je živnostník, má dve maloleté deti, staršie vo veku 4 roky a mladšie vo veku 4 mesiace.

V zmysle ustanovenie § 34 ods. 1, 2, 3, 4 Tr. zák. úlohou súdu je pri ukladaní trestov sa riadiť zásadami, at o že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho východu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy

Pri určovaní druhu a výmery trestu súd prihliadal najmä na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie a jeho mieru, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy. Po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu a výmery trestu s prihliadnutím na osobu páchatel'a, najmä na jeho doterajší spôsob života, na prostredie, v ktorom žije, na povahu a závažnosť spáchaných trestných činov, ako aj všetky okolnosti prípadu, že ide o neobstarlivosť konanie obžalovaného, existenciu poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., a príťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr. zák., súd uložil obžalovanému úhrnný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby (vo výmere jeden rok) s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu dva roky. Súd zároveň obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 4 roky a šesť mesiacov a to za použitia §§ 36 písm. l), písm. n), 37 písm. h), 38 ods. 3 a 39 ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. f), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Podľa § 61 ods. 3 Tr. zák. do úvahy prichádzalo uloženie trestu zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby (základná trestná sadzba 1 - 10 rokov), teda vo výmere najmenej 5 rokov a 6 mesiacov, súd však prihliadol na vyhlásenie o vine, ako aj na skutočnosť, že obžalovaný je živnostník a pre výkon práce musí používať motorové vozidlo, tiež na skutočnosť, že je žiteľom rodiny s dvomi maloletými deťmi.

V tejto súvislosti súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR č. Tpj 55/2016 uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí súdov SR 5/2017 z ktorého vyplýva, že „ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad major (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. (po prijatí takéhoto vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu“. Ohľadne použitia tohto postupu pri ukladaní trestu zákazu činnosti súd poukazuje aj na prax súdov SR (konkrétne Krajského súdu Košice vo veci sp. zn. 7To/93/2019, sp. zn. 4To/89/2019 a Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23To/32/2018), kedy súdy konštatovali, že pokiaľ v ustanovení § 61 ods. 3 Tr. zák. sa uvádza, že ak súd odcudzuje páchatel'a za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák., ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo ods. 5 Tr. zák., ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku dosúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v ods. 2 citovaného ustanovenia, ešte neznamená, že súd nemôže, resp. nesmie v rámci svojej rozhodovacej právomoci použiť aj zmierňujúce ustanovenia zákona, resp. výkladové pravidlá podľa ustálenej súdnej praxe, teda v teraz posudzovanej trestnej veci stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR 5/2017, ktoré priznáva vyhláseniu obvineného o vine v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. povahu okolností prípadu v intenciách § 39 ods. 1 Tr. zák. Citované stanovisko NS SR pre tento prípad predpisuje aj procesný manuál ako má konajúci súd postupovať pri uplatnení moderačného práva v súvislosti s ukladaním jednotlivých druhov trestov a preto ho nemožno vzťahovať výlučne na ukladanie trestu odňatia slobody. Práve s využitím pravidiel formálneho logického myslenia a to konkrétne a minori ad maius (od menšieho k väčšiemu) a naopak a maiori ad minus (od väčšieho k menšiemu), je potrebné vzťahovať rovnaký postup, rovnaké materiálne pravidlá aj pre ukladanie trestu zákazu činnosti. Pokiaľ NS SR v zjednocujúcom stanovisku pripustil možnosť uplatnenia moderačného práva podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. v spojení s ustanovením §

39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák., v prípade ukladania trestu odňatia slobody ako najprísnejšieho trestu, teda trestu, ktorý svojimi účinkami postihuje páchatel'a najintenzívnejšie, tento postup je preto možné uplatniť aj pri ukladaní trestu zákazu činnosti s modifikáciou danou ustanovením § 39 ods. 3 písm. f) Tr. zák. ako trestu, ktorý vo všeobecnosti postihuje svojimi účinkami páchatel'a menej intenzívne ako trest odňatia slobody.

Okresný súd v zmysle citovaných ustanovení trestného zákona dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre aplikáciu moderačného práva podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. pri ukladaní trestu zákazu činnosti, ktoré existujú kumulatívne, tak v existencii okolností prípadu (vyhlásenie obvineného o vine, ako aj ohľadne pomerov páchatel'a spočívajúcich v skutočnosti, že je jediným živiteľom rodiny, jeho družka je na materskej dovolenke a je živnostník s pôsobením nielen na území SR, ale aj v zahraničí).

Vyššie uvádzané skutočnosti súd vyhodnotil v prospech obžalovaného predovšetkým s poukazom na to, že trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu ukladal pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby zníženú o jednu tretinu vo výmere 4 roky a 6 mesiacov. Súd má za to, že takto uložené tresty spolu, a to trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 24 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 4 rokov a 6 mesiacov spĺňa svoj účel v rámci individuálnej aj generálnej prevencie.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por., súd uložil obžalovanému povinnosť uhradiť poškodenej P. U., ktorá sa riadne a včas pripojila s nárokom na náhradu škody k trestnému konaniu, škodu vo výške 19.939,- eur, ktorá pozostáva z bolestného, na základe lekárskeho posudku o bolestnom.

O nároku Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a.s. súd nerozhodoval, nakoľko v konaní vedenom pred Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 5C/28/2020 žalobca (VZP, a.s.) sa domáha voči žalovanému (obžalovaný) zaplata 15.815,08 eur z titulu náhrady nákladov vynaložených na zdravotnú starostlivosť jeho poistenkyne P. U., ktorá jej bola poskytnutá v súvislosti s jej ťažkým zranením vyžadujúcim lekársku starostlivosť utrpeným dňa 22.04.2018. Predmetné konanie je t.č. uznesením Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 5C/28/2020 zo dňa 05.01.2021 prerušené do právoplatného skončenia trestného konania. Nakoľko nárok poškodeného bol uplatnený v inom konaní, v rámci adhézneho konania o ňom nemožno rozhodovať.

S poukazom na všetky uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

- inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona,

- vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky činnosť, pri ktorej mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 (pätnástich) dní odo dňa jeho oznámenia, cestou Okresného súdu Dolný Kubín na Krajský súd v Žiline.